

Rehabilitacija kardioloških pacijenata

Rehabilitation of Cardiology Patients

Nikola Kostić

Specijalna bolnica za rehabilitaciju Gamzigradska banja,
Zaječar

Special Rehabilitation Hospital Gamzigradska banja
Zaječar

Apstrakt

Kardiovaskularne bolesti (KVB) su jedan od vodećih uzroka smrti širom sveta. Prema procenama Svetske zdravstvene organizacije (SZO) u 2019. godini je od KVB umrlo 17,9 miliona ljudi u svetu, a to je 32% svih smrtnih slučajeva u svetu. Od ovih smrtnih slučajeva, 85% je bilo zbog srčanog i moždanog udara. Preko tri četvrtine smrtnih slučajeva od KVB dešava se u zemljama sa niskim i srednjim prihodima.

SZO definiše rehabilitaciju kardioloških bolesnika kao skup mera i postupaka sa ciljem postizanja što boljeg mogućeg fizičkog, psihičkog i socijalnog stanja, u cilju toga da kardiološki bolesnici, nakon akutne epizode kardiovaskularne bolesti, svojim sopstvenim snagama ponovo zauzmu mesto u zajednici i nastave sa svojim dotadašnjim životom. Rehabilitacija kardiovaskularnih pacijenata se može sprovoditi stacionarno, ambulantno ili kombinovano. Sam način sprovođenja rehabilitacije se razlikuje u različitim državama. Generalno se program rehabilitacije može podeliti na tri faze:

- prva ili rana faza rehabilitacije započinje intrahospitalno, neposredno nakon kardiovaskularnog događaja,
- druga faza započinje nakon što je pacijentovo stanje stabilno, odnosno po otpustu iz bolnice,
- treća faza predstavlja dugotrajno održavanje efekta rehabilitacije kroz primenu kontinuiranog programa vežbanja i određenog načina života.

Cilj rada je ukazati na značaj, karakteristike, mogućnosti primene, kao i potencijalne nedostatke rehabilitacije kardioloških pacijenata.

Značaj rada ogleda se u upoznavanju sa karakteristikama i značajem rehabilitacije kardioloških pacijenata. Prikupljeni, analizirani i prikazani podaci pružiće korisne i potrebne informacije lekarima u rehabilitaciji kardioloških pacijenata. Takođe, rad predstavlja dobru osnovu za neka buduća istraživanja koja će dalje proučavati značaj i primenu rehabilitacije kod kardioloških pacijenata, kako bi se ista što više poboljšala i kako bi lekar bio u mogućnosti da odgovori na sve potrebe rehabilitacije kardioloških pacijenata.

Abstract

Cardiovascular diseases (CVD) are one of the leading causes of death worldwide. According to estimates by the World Health Organization (WHO), 17.9 million people worldwide died from CVD in 2019, i.e. 32% of all deaths in the world. Of these deaths, 85% were due to heart attacks and strokes. Over three-quarters of CVD deaths occur in low- and middle-income countries.

The WHO defines the rehabilitation of cardiac patients as a set of measures and procedures with the aim of achieving the best possible physical, psychological and social condition, so that cardiac patients, after an acute episode of cardiovascular disease, largely by their own efforts, preserve or regain their place in the community and continue with their previous life. Rehabilitation of cardiovascular patients can be carried out on an inpatient, outpatient, or combined basis. The way rehabilitation is carried out differs in different countries. In general, the rehabilitation program can be divided into three phases:
 -the first or early phase of rehabilitation begins in-hospital, immediately after a cardiovascular event,
 -the second phase begins after the patient's condition is stable, i.e. after discharge from the hospital,
 -the third phase represents the long-term maintenance of the rehabilitation effect through the application of a continuous exercise program and a certain way of life.

The aim of the paper is to point out the importance, characteristics, possibilities of application, as well as potential deficiency of the rehabilitation of cardiac patients.

The importance of the work is reflected in familiarization with the characteristics and importance of rehabilitation of cardiac patients. The collected analyzed and presented data will provide useful and necessary information to doctors in the rehabilitation of cardiac patients. Also, the work represents a good basic basis for some future research that will further study the importance and application of rehabilitation in cardiac patients, in order to improve it as much as possible and so that the doctor would be able to respond to all the rehabilitation needs of cardiac patients.

